

75 vuotta laadukasta vauvatyötä

- ❖ Lahden Ensikoti ry:n perustava kokous pidettiin 15.10.1946
  - Syyskuussa 1952 tuli ensikodille ensimmäinen äiti Hollolasta
- ❖ Baby blues vauvaperhetyö vuodesta 1993
  - Doulatoiminta vuodesta 2010
- ❖ Päiväryhmä Peukaloinen vuodesta 1996
- ❖ Kohtaamispaikka Perhetupa vuodesta 2007
- ❖ Pidä Kiinni avopalveluyksikkö Jannika vuodesta 2019

- ❖ Erityistason palvelua raskaana oleville ja alle 3-vuotiaiden vanhemmille, joilla on tai on ollut päihteiden käyttöä
- ❖ Yhteisökuntoutus, yksilötyö, etsivä ja matalan kynnyksen työ
- ❖ Varhaisen vuorovaikutuksen ja vanhemmuuden tukeminen sekä vauvalähtöinen päihdekuntoutus
- ❖ Tulevaisuudessa myös Pidä Kiinni ensikoti?

Stein ja kuntien rahoittamaa toimintaa

Kohtaamispaikka Perhetupa

- ❖ Vauva- ja pikkulapsiperheiden kohtaamisen ja vertaistoiminnan paikka
- ❖ Kaikille perheille avointa sekä maksutonta
- ❖ Vapaata oleskelua sekä ohjattua toimintaa
- ❖ Vertaistukea, ohjausta ja tukea työntekijöiltä
- ❖ Toimintaa viitenä päivänä viikossa
- ❖ Perheille ja yhdistyksille tarjotaan tilat vertaisryhmätoimintaan
  - *Kävijöistä*
    - *90 % koki, että yksinäisyys on vähentynyt*
    - *80 % oli saanut tukea vanhemmuuteen*
    - *98 % koki ilmapiirin turvalliseksi,*
    - *90 % koki Perhetuvan vaikuttaneen positiivisesti arkeensa.*

Stein ja Lahden kaupungin rahoittamaa toimintaa

Päiväryhmä Peukaloinen

- ❖ Intensiivistä ja suunnitelmallista ryhmämuotoista vauvaperhetyötä
- ❖ Asiakkuuteen ohjautuminen: *Äitiys- tai lastenneuvola, Pikkulapsipsykiatria, Lapsiperhepalvelut / lastensuojelu, Vanhempi itse*
- ❖ 4-5 vanhempaa lapsineen (alle 3vuotiaat), 2-3 päivää /viikko, 4-5 tuntia/päivä, suljettu ryhmä puoli vuotta
- ❖ Koko perheelle tarkoitettu viiden päivän ympärivuorokautinen intensiivijakso koulutuskeskus Sopukassa
- ❖ Tuloksellisuus / vaikuttavuus
  - *Oma jaksaminen kohentunut, ymmärrys vauvan viesteihin laajentunut*
  - *Useat vanhemmat työllistyvät tai aloittavat opinnot ryhmään osallistumisen jälkeen.*
  - *Vanhemmalla vahvistuu tunne siitä, että on riittävän hyvä vanhempi omalle lapselleen*
  - *Varhainen vuorovaikutus vahvistuu > tukee vauvan aivojen kehittymistä*
  - *Vanhemman tunnetaidot sekä itsesäätelyn keinot vahvistuvat*

Stein rahoittamaa toimintaa

Baby blues ja Doula-tukihenkilötoiminta

Baby blues

- Ennaltaehkäisee ja vähentää vanhempien stressiä sekä vaikeampaa uupumusta
- Vahvistaa perheen omia voimavaroja
- Vauvan ja vanhemmuuden tuoma ilon löytyy
- Vauvan hoitoon ja varhaiseen imetykseen liittyvä osaaminen kohentuu

Unirytmiohjaus

- Unirytmitysohjauksella tuetaan ja ohjataan vanhempia alle vuoden ikäisten lasten kotirytmityksessä.
- Vanhemmat saavat varmuutta yöhoitoon, vuorokausirytmiiin ja kotirytmitykseen

Doula tukihenkilötoiminta

- Tuetaan erityisen tuen piirissä olevia äitejä tai perheitä jo raskausaikana hyvään ja turvalliseen synnytyskokemukseen
- Vapaaehtois-doula voi myös tukea vanhempia sairaalasta kotiin siirryttäessä vauvanhoidossa tai varhaisessa imetyksessä lapsivuodeaikana

Stein rahoittamaa toimintaa

- ❖ Kodinomainen ympäristö: vuodesta 1952 samalla paikalla
- ❖ Ympäri vuorokautista, yksilöllistä, yhteisöllistä ja intensiivistä tukea
- ❖ Ryhmätoimintaa, perhekohtaista työskentelyä, yksilökeskusteluja ja verkostokokouksia
- ❖ Vauva-vaihe ja varhaisen vuorovaikutuksen tukeminen
- ❖ Arkea eletään yhdessä ammattilaisten ja vauvaperheiden kanssa
- ❖ Vanhemmat saavat ”kädestä pitäen” ohjausta ja neuvontaa vauvan hoidossa
- ❖ Vauvojen yövytykset tukevat vanhempien jaksamista

❖ *Kokonaisvaltaista tukea*

- *Vanhemman ja vauvan palveluja saadaan järjestymään jakson aikana (psykiatria, toimintaterapia, fysioterapia)*
- *Vanhemman käytännön asioita hoidetaan (asunto, talousasiat)*
- *Vanhemmat saavat tukea parisuhteeseen (hyödynnetään mm. Ero lapsiperheessä -työtä)*

❖ *Työn ydin*

- *Vauvan hyvinvointi*
- *Vauvan ja vanhemman välinen vuorovaikutus*
- *Vanhemmuus ja vauvaperheen arki*

❖ Toimintalukuja v 2020:

- *Asiakkaita 88, naisia 34, miehiä 17, lapsia 37; 34 perheestä. Vanhempien ikä 14-42v (suurin osa 18-29v)*
- *Asiakaskuntia 13 (hieman yli puolet asiakkaista PHHYKYn alueelta)*
- *Vauvat tulotilanteessa useimmiten alle 1 kk:n ikäisiä*
- *Jaksojen pituus vaihtelee muutamasta päivästä vuoteen, pääasiassa 2-6 kk*
- *Useita kulttuureja ja kieliä*
- *v 2021: asiakkaita 70, naisia 28, miehiä 13, lapsia 29, 27 perheestä (10.11.-21)*

Rahoitus kuntien maksusitoumuksilla

- ❖ *Yhteinen tapa toimia*
- ❖ *Asiakas keskiössä*
- ❖ *Yhteistyö*
- ❖ Henkilökohtaisen ennako-odotuksen ja toteutuneen koetun kokemuksen välinen suhde
- ❖ Vaikuttavuus esiin: kohentuuko apua ja tukea saaneiden ihmisten hyvinvointi, toimintakyky ja elämäntilanne

Kuusi viikkoa oli mennyt muutaman tunnin yönillä. Viimeisten neljän viikon ajan vauva oli ollut hyvin itkuinen, huusi rauhoitteluyrityksistä huolimatta suurimman osan valveillaoloajastaan. Viimeisenä yönä kotona olin nukkunut ehkä 45min koko yön aikana. En jaksanut enää edes nostaa vauvaa syliin, mutta en osannut myöskään nukahtaa. Tiesin kyllä, että 3-6kk iässä yleensä helpottaa, mutta voimat ei millään riittäisi sinne asti. Oli toivoton olo, huoli miehestä, isommista lapsista ja vauvasta. Myös siitä, että itselle voisi univaje aiheuttaa psykoosin tai jotain muuta enkä enää tietäisi mitä teen. Yritin lohduttaa itseäni, että jos kuolisin nyt, niin joku hoitaisi vauvaa. On pakko olla olemassa jotain apua tällaiseen tilanteeseen.

Ensikotijakson päättyessä univaje ja toivottomuus on poissa. Vauvalla on hyviä ja hankalampia päiviä, mutta ollaan päästy kuukausi eteenpäin ajassa ja kehityksessä. Olen saanut nukkua öisin, kun vauva on ollut hoitajien hoidossa. On löytynyt lisää keinoja vauvan kanssa selviämiseen. Uskon, että jaksolla kerätyt voimat riittävät muutaman kuukauden päähän, jolloin vauvalla pahin vaihe on ohi. On kiitollinen olo siitä, että saimme apua ajoissa, kun mitään oikeasti pahaa ei ollut vielä tapahtunut. Olemme koko perhe turvassa ja yhdessä.